

Jaarverslag 2020

Stichting Surplus

Voorwoord

In veel jaarverslagen over het jaar 2020 staat het Corona virus centraal. Ook wij hebben binnen Surplus te maken gekregen met wet- en regelgeving betreffende dit virus. Instructies hoe te handelen, om de deelname van onze doelgroep in de diverse projecten om de veiligheid en gezondheid voorop te stellen, zijn steeds leidend geweest. Kleine groepjes op minimaal 1,5 meter afstand van elkaar in grotere geventileerde ruimtes. Kernbegrip tijdens deze pandemie was en is: blijf de mensen betrekken en erbij houden. Zo hebben we van de nood een deugd gemaakt en is er met de mensen die niet op eigen kracht op de locaties konden komen regelmatig contact geweest via de moderne communicatiemiddelen, maar ook gewoon ouderwets via bezoeken aan huis. Vaak met een warme maaltijd die gemaakt werd door de staf van de Horeca Forelderij.

We mogen ons gelukkig prijzen dat zowel het personeel als deelnemers/bewoners niet getroffen zijn door het Corona virus. Dit is opmerkelijk te noemen. Uiteraard zijn we daar erg blij mee.

Hebben we in 2020 dan stil gezeten? Het antwoord is hierop: Zeker niet! In 2020 is er een ondernemingsplan gemaakt waarin we focus hebben aangebracht. De visie, missie en doelgroepomschrijving zijn verder aangescherpt.

Visie

Wij geloven in een samenleving waarin er plek is voor iedereen, niemand mag buitengesloten worden. Voor ons verdient iedereen een kans, we zijn werkelijk betrokken.

Missie

Surplus wil dat iedereen naar vermogen meedoet. Surplus kiest voor een integrale aanpak, wij hebben aandacht voor alle leefgebieden (wonen, financiën, werk, gezondheid en sociale contacten). Wij werken vraaggericht, we bieden zorg op maat.

Surplus blijft doorlopend bezig met het borgen van de kwaliteit van onze dienstverleningen en het optimaliseren van de processen, we staan open voor vernieuwingen. Onze organisatie is transparant met duidelijk benoemde taken verantwoordelijkheden en bevoegdheden, iedereen voelt zich verantwoordelijk voor het succes van Surplus.

Ons kapitaal is het personeel, onze medewerkers worden doorlopend gestimuleerd zich te ontwikkelen. Een goede samenwerking met onze opdrachtgevers (subsidieverstrekkers) en ketenpartners is een absolute voorwaarde. We zijn voor onze deelnemers, onze partnerorganisaties en onze opdrachtgever een betrouwbare partner.

Doelgroepomschrijving

Stichting Surplus gelooft in een inclusieve samenleving. Wij zijn er voor mensen die de aansluiting missen. Iedereen die wil meedoen, maar het nog niet (zelf) kan, is welkom bij ons.

Onze doelgroep heeft veelal te maken met meerderde problematieken. Deze zijn divers van aard en omvang. Het geringe opleidingsniveau, schuldenproblematiek, het ontbreken van een arbeidsverleden of zinvolle dagbesteding, ongewenste woonomstandigheid en verslavingsaspecten zijn veelal onderdeel van deze problematieken. Ook heeft men vaak moeite met het stellen van doelen en met discipline en/of structuur. Verder speelt er bij veel mensen een gebrek aan zelfvertrouwen en is er nauwelijks tot geen ontwikkelingsperspectief.

Deze kenmerken zijn bij ons geen belemmering. Bij ons blijft vooropstaan: iedereen die wil meedoen, is welkom bij Surplus.

In het ondernemingsplan is er een SWOT-analyse gemaakt. Waar het gaat om flexibiliteit en het vermogen om snel in te spelen op marktbehoeften staat Surplus er goed voor, maar financieel,

bedrijfsmatig en organisatorisch zijn er een aantal vraagstukken die de continuïteit van Surplus bedreigen.

Dit heeft geresulteerd in een aantal doelstellingen:

1. Afscheid nemen van verlieslijdende bedrijfsonderdelen.
2. Nieuwe projecten vallend in het focusgebied "wonen, zorg en meedoen" moeten SMART worden ontwikkeld. Dit betekent dat er een gezonde financiële grondslag moet zijn om deze projecten op te starten en uit te voeren.
3. Herinrichting van de organisatie waarbij de menselijke maat in ogenschouw moet worden genomen.
4. Het opbouwen van een gezond weerstandsvermogen om tegenvallers te kunnen opvangen.

Ad 1: In 2020 is er afscheid genomen van verliesgevende projecten:

- De SOM is in haar hoedanigheid als zelfstandig bedrijfsonderdeel opgehouden te bestaan. De locatie Glanerbrug zal gebruikt gaan worden voor een nieuw project gericht op ontmoeten 'zonder drempel zonder stempel'. Personeel zal fysiek worden opgenomen in hoofdkantoor en er zal gekeken worden naar alternatieve werkzaamheden om zodoende geen afscheid te hoeven nemen van het personeel van SOM die in WSW verband bij ons in dienst zijn.
- Stage 53 stopt per 01-04-2021. Eén van de huidige personeelsleden gaat als zelfstandige door in het huidige pand. Van het overige personeel is afscheid genomen.
- Participatie is per 31-12-2020 gestopt, de uitloop van de lopende trajecten zullen worden afgerond in de loop van 2021.
- Vloedbelt heeft tot 01-07-2021 de tijd gekregen om te laten zien dat deze locatie levensvatbaar is. Eén medewerker is er reeds ontslagen en wordt ingevuld door een medewerker uit de staf. Er lijkt voldoende potentie te zijn en er is een stijgende lijn.
- Binnen het secretariael/administratief personeel is er afscheid genomen van de telefoniste/receptioniste.

Ad 2: Tijdens het schrijven van dit bestuursverslag zijn er een aantal nieuwe ontwikkelingen actueel

- Op het gebied van wonen zijn we samen met de gemeente Enschede, Woonstap en Tactus de mogelijkheid aan het onderzoeken om in een huis aan de Haaksbergerstraat 177 doorstroomwoningen te realiseren voor mensen die nog net niet toe zijn aan het geheel zelfstandig wonen in een duurzame volkshuisvestelijke woning.
- Op initiatief van raadsleden van de gemeente Enschede wordt bekeken of er een soortgelijke woonvorm als de Paradijsvogelwoningen kan worden gerealiseerd. Dit zal worden afgestemd met de beleidsambtenaren van de gemeente Enschede.
- In de gemeente Almelo is ons gevraagd of wij vorm en inhoud kunnen geven aan de "tegenprestatie". Hiervoor zijn we in overleg.

Ad 3: Binnen de organisatie is afscheid genomen van 6 personeelsleden. Zij zijn met een passende regeling afgevoerd.

Ad 4: Surplus heeft weerstandsvermogen nodig om eventuele risico's op kunnen vangen. Tot op heden was reserveopbouw niet mogelijk, omdat niet alle organisatieonderdelen een positief resultaat behaalden terwijl de "winstgevende" onderdelen onvoldoende inkomsten genereerden om, na het afboeken van de verliezen, toch nog een reserve op te bouwen. Binnen de RvT heeft er een discussie plaats gevonden omtrent de hoogte van het vermogen dat hiervoor nodig is. Uitgangspunt is dat er binnen 5 jaar een weerstandsvermogen is opgebouwd tot € 300.000. Hierover zijn diverse gesprekken gevoerd met de gemeente Enschede. Deze staat hier niet onwelwillend tegenover, maar stelt bij voorbaat dat onderdelen met structureel een negatieve cashflow niet meer mogelijk zijn en dat de reserve

wordt geormerkt voor Enschedese projecten voor onze doelgroep. Ook zal buiten de gemeente Enschede projecten worden ontwikkeld om tot aan dit bedrag te komen.

Het invoeren van het ondernemingsplan heeft grote impact voor de organisatie in algemene zin, het personeel en de deelnemers. Om iedereen invloed en medezeggenschap te geven en mee te krijgen, zijn er meerdere algemene personeel sessies gehouden. Hieruit is een “denktank” geformeerd van alle bedrijfsonderdelen om dit proces te begeleiden en te stroomlijnen. Een denktank kan worden geformuleerd als een tijdsgebonden organische overleggroep. Een vitale groep van mensen die hun schouders willen zetten onder een onderwerp. Voorwaarde is dat het onderwerp actueel is. Het personeel vormt zelf een groep uit de verschillende geledingen. Denktanks zijn geformeerd omtrent de thema’s: ondernemingsplan, Participatie, Wonen en Werkelijk meedoen. Deze denktanks genereren voeding om het gekozen onderwerp (nog) beter te laten functioneren. De evaluatie van deze denktanks is dat men dit als zeer zinvol ervaren heeft. Men is werkelijk betrokken geraakt bij ontwikkeling en de uitvoering van het ondernemingsplan.

Vooruitblik 2021

2021 begint niet goed; het coronavirus waart rond en een aantal inkomsten is hierdoor onzeker. In het ondernemingsplan is een “snoeien en groeien” aanpak ingezet. Ik hoop dat door het afscheid nemen van een aantal verliesgevende bedrijfsonderdelen weer ruimte komt voor nieuwe SMART geformuleerde en uitgevoerde nieuwe ontwikkelingen. We maken hiermee in 2021 een start door de Forelderij te herstructureren zodat deze nog eigentijds kan bijdragen aan ontmoeten, recreëren en verbinden. Aan Corona komt hopelijk snel een eind zodat wij weer de draad kunnen oppakken om onze deelnemers weer werkelijk te kunnen laten meedoen.

Mei 2021

Jack ten Haaf

Inhoudsopgave

In het kort.....	1
Zorg.....	2
Werk.....	6
Wonen.....	8
Sociale ondernemingen.....	9
Ontwikkeling en innovatie.....	11
Organisatie.....	13
Financiën.....	20
Feiten en cijfers.....	24

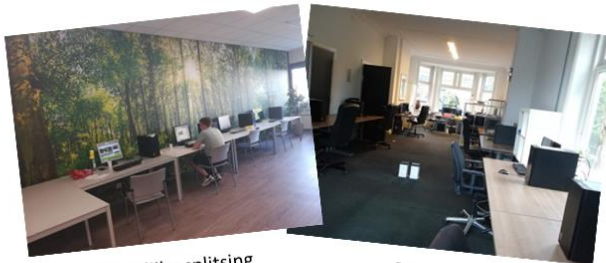
In het kort

Maaltijdbezorging voor deelnemers tijdens lockdown

Voor en na foto van één van de vele tuintjes die zijn opgeknapt door UURwerk

Tijdelijke splitsing

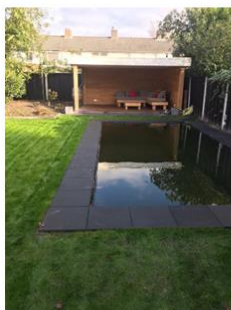
Presentus

Mondkapjes gemaakt door Stage53

Contact houden via Surplus ansichtkaarten

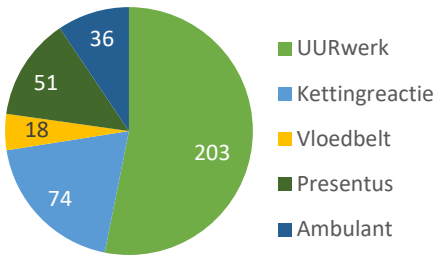

Eindresultaat klus van 't Vloedbelt

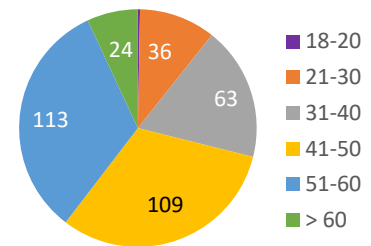
Verbouwing kapschuur Forelderij

Zorg

Aantal deelnemers per project

“Ik beseft me nu pas hoezeer ik mijn plekje heb gemist. Het is mijn veilige vluchtoord als de muren op me afkomen.”

Leeftijdsoverbouw deelnemers zorg

Alhoewel 2020 begon zoals ieder ander jaar, veranderde dat in maart volledig. De eerste lockdown zorgde ervoor dat alle projecten tijdelijk gesloten moesten worden. Door het sluiten van de locaties kwamen de vaste contactmomenten van de deelnemers met de begeleiders te vervallen. Om toch het contact met de deelnemers te houden, zijn begeleiders gaan bellen, langsgedaan tot de voordeur en zijn er kaarten gemaakt en verstuurd. Daarnaast is de Forelderij maaltijden gaan maken voor deelnemers die daar behoefte aan hadden. De maaltijden werden door de begeleiders bezorgd. Zo hadden ze niet alleen een lekker, gezond avondeten, maar ook even een praatje met een begeleider. Veel deelnemers hebben hier gebruik van gemaakt en de reactie waren erg positief.

Door goed overleg met de gemeente en de noodzakelijke aanpassingen op de locaties, konden een aantal projecten relatief snel weer open. Wel konden er minder deelnemers per dagdeel komen en was het vervoeren van de deelnemers langere tijd niet mogelijk.

Eind 2020 zijn Kettingreactie, UURwerk, Presentus en Ambulant bezig geweest om hun doelen voor komend jaar in kaart te brengen. Dit hebben ze gedaan aan de hand van het kwaliteitskompas. De uitkomsten zijn inzichtelijk gemaakt door middel van een infographic. Zo is voor iedereen bekend waarnaartoe gewerkt wordt en staan alle neuzen dezelfde kant op.

Inspelen op de maatregelen met verbouwingen bij Kettingreactie

De eerste lockdown in maart 2020 had een behoorlijke impact op de doelgroep van Kettingreactie. Vooral bij de deelnemers met verslavingsproblematiek nam het middelengebruik en de bijkomende problemen fors toe. In nauw overleg met de gemeente is dan ook besloten om na vier weken alweer voorzichtig open te gaan: eerst voor de meest kwetsbare deelnemers en daarna is voorzichtig uitgebouwd naar wat mogelijk was op dat moment. De ruimtes zijn aangepast om aan alle maatregelen te voldoen. Ook is er een tent geplaatst om de deelnemers zo veilig mogelijk te laten werken. In de zomer draaide Kettingreactie bijna op volle bezetting. Er is toen gelijk gestart met het ontwikkelen van een winterwerkplaats die tevens gebruikt kan worden als corona kantine. De begeleiders en deelnemers hebben hier hard aan gewerkt, met een prachtig resultaat. Na de zomer werden de corona-cijfers slechter en moest daardoor de groepsgrootte omlaag. De impact van corona op de deelnemers bleef groot. Paranoïde gedachten, complottheorieën, eenzaamheid, moedeloosheid en verslaving namen toe. Dagbesteding werd een middel om te zien en te horen hoe het met iedereen ging. Een aantal deelnemers is in 2020 nog niet weer aan het werk gegaan bij Kettingreactie, met name vanwege onderliggende medische klachten en angst om besmet te worden. Door te bellen, af en toe langs te gaan of een wandeling te maken, werd het contact met hen onderhouden. Bij ernstige zorgen zijn de ambulante begeleiders van Surplus of hulp van andere instanties ingezet.

In juni 2020 ging de Brasserie Forelderij, waar we ook dagbesteding bieden, weer open. Het werd behoorlijk druk. De deelnemers in de keukens hadden moeite het hoge tempo bij te benen. Omdat het in de keukens niet mogelijk was om 1,5 meter afstand te houden, werd veel voorbereidend werk

tijdelijk in het restaurantgedeelte gedaan. Voor de lange termijn is besloten om het Los Hoes om te bouwen tot voorbereidingskeuken. Dit biedt een prikkelarme werkplek voor de deelnemers en meer ruimte om samen met een werkbegeleider aan het werk te gaan. De werkzaamheden zijn eind 2020 begonnen en zullen in het voorjaar van 2021 worden afgerond.

Naast alle corona gerelateerde ontwikkelingen, was het verder implementeren van de methodiek schijf van Herstel een speerpunt. De volledige methodiek wordt vooral gebruikt voor de deelnemers die ook ambulante ondersteuning ontvangen. Voor deelnemers die enkel en alleen komen voor dagbesteding, kan worden gekozen om losse onderdelen uit de methodiek in te zetten indien nodig.

Reden voor optimisme bij 't Vloedbelt

Ook de deelnemers van 't Vloedbelt waren ontzettend blij toen ze weer konden beginnen. Door de ruimte die de locatie biedt, kon dit op een veilige manier en is de sluiting van korte duur geweest. De tijdelijke sluiting en andere maatregelen zijn niet de enige impact die Covid-19 heeft gehad op 't Vloedbelt. De locatie is grotendeels afhankelijk van de financiering bij aanwezigheid. Enkele organisaties hebben de financiering van deelnemers door laten lopen, maar een aantal organisaties hebben de dagdelen tijdens de sluiting niet uitbetaald. Hierdoor is de locatie een deel van hun financiering misgelopen.

In het afgelopen jaar zijn er weinige nieuwe aanmeldingen bijgekomen. Daarentegen zijn er ook weinig deelnemers uitgestroomd. De huidige groep deelnemers is stabiel, zowel in aanwezigheid als in hun leefstijl. Verder is in 2020 een plan gemaakt om de locatie weer kostendekkend te maken. De eerste stappen van dit plan hebben eind 2020 al gezorgd voor een kleine groei in aanmeldingen. Externe organisaties weten 't Vloedbelt steeds beter te vinden. Het is mooi om te zien dat het plan nu al positieve ontwikkelingen teweeg heeft gebracht. We hopen dat deze ontwikkelingen zich in 2021 voort zullen zetten.

Aangepast klussen door UURwerk

De klussenbussen van UURwerk begonnen in 2020 met onder andere een aantal verhuizingen voor de RIBW, Stichting Manna en de JP van den Bent Stichting. Ook deden ze het tuinonderhoud en het opknappen van tuinen voor inwoners van Enschede die zelf die kar niet kunnen trekken.

Tegelijkertijd was een ander deel van de UURwerk-populatie naar eigen kunnen aan het werk bij de sportverenigingen en verschillende locaties van Tactus.

In maart kwam hier door de eerste lockdown verandering in. Het wegvallen van alle activiteiten viel de deelnemers zwaar. Door middel van whatsappen, bellen en ansichtkaarten versturen, is contact gehouden met de deelnemers. Daarna zijn huisbezoeken tot aan de voordeur of in de trappenhal gebracht en nog iets later zijn er koffiemomentjes gepland op de parkeerplaats bij het hoofdkantoor. In de eerste helft van mei zijn de klussenbussen in aangepaste vorm weer aan het werk gegaan. Hiervoor is de samenwerking met de Stichting Enschedese Speeltuinen opgezocht om zinvol werk te hebben en toch de persoonlijke afstand te kunnen waarborgen. Iets later zijn zoveel mogelijk buitenklussen gerealiseerd die op fietsafstand waren voor de deelnemers. Zo konden zij op eigen gelegenheid naar de klus komen. Het was mooi om zo weer samen aan de klus te gaan. Hier zat een nadeel aan. De reistijd in de bus biedt namelijk een mooie gelegenheid is om te praten met elkaar. Doordat deze tijd nu wegviel, werd de netto begeleidingstijd wat korter.

Eind 2020 was het door aanpassingen aan de bussen en het gebruik van mondkapjes mogelijk om weer met maximaal drie deelnemers in de bus te zitten. Dat is heel praktisch, maar daarnaast zijn het ook vaak waardevolle momenten in de auto. Een mooie gelegenheid om met elkaar in gesprek te zijn.

Tijdelijke extra locatie voor Presentus

Voor Presentus leverden de coronamaatregelen in 2020 andere beperkingen op dan voor de overige zorglocaties. Doordat de dagbesteding van Presentus binnen plaatsvindt, konden na de heropening maar een beperkt aantal deelnemers komen. Zelfs met invoering van een roulatieschema, waarbij

deelnemers maar één dagdeel in de week kwamen, was er niet genoeg plek om alle deelnemers wekelijks te laten komen. Daarom heeft Presentus vanaf juli tijdelijk een extra locatie gekregen. Door deze oplossing was het mogelijk om alle deelnemers wekelijks de mogelijkheid te bieden om naar Presentus toe te komen voor dagbesteding. Dit was een heel ingrijpende ontwikkeling, omdat veel deelnemers van Presentus grote moeite hebben met veranderingen. Daarnaast leren de deelnemers veel van elkaar en juist het samen werken en het door elkaar lopen van verschillende doelgroepen is een van de sterke punten van Presentus. De wens is dan ook om zo snel mogelijk weer samen in een pand te zitten.

Tijdens de sluiting heeft Presentus, naast de maaltijdservice, ook regelmatig online groepsbijeenkomsten georganiseerd via Wickr. De deelnemers vonden het heel fijn om elkaar toch regelmatig even te spreken, al was het op afstand. Daarnaast is er een Presentus nieuwsbrief opgestart om de deelnemers op de hoogte te houden van alle ontwikkelingen.

Uitbreiding Ambulant

Na de groei die de ambulante ondersteuning doormaakte in 2019, begon 2020 ook met een goede start. Door Corona stakte deze groei enigszins. Er werden Surplus breed minder mensen aangemeld en zo nam de doorstroom naar de ambulante tak af. Met de wetenschap dat Corona in de samenleving veel schade toebrengt aan de doelgroep waar we ons als Surplus op richten, weten we dat deze dip in aanmeldingen tijdelijk is. Om de ambulante tak binnen Surplus te borgen, is er in 2020 een ambulant begeleider bijgekomen. Hierdoor zijn we voorbereid op nieuwe aanmeldingen en is er geen wachtlijst.

Tijdens de eerste lockdown was in het begin alleen telefonisch contact met cliënten mogelijk. Met een aantal cliënten werkte dit prima, maar met de meerderheid bleek dit niet het geval. De telefonische gesprekken kwamen niet echt op gang en bleven bij het bespreken van een aantal praktische zaken waarna het gesprek snel doodbloedde. De verbinding die er is tijdens een fysiek gesprek ontbrak. Al snel is besloten om 1 op 1 te gaan wandelen, zodat er toch ontmoeting is maar hierbij rekening kan worden gehouden met de Corona maatregelen. Dit was voor een aantal cliënten een goed alternatief. Ook zijn de ambulant begeleiders gaan helpen bij de maaltijdbezorging naar cliënten. Dit leidde tot ontmoeting en een kort moment waarbij even in de ogen van de cliënt en zijn woning kon worden gekeken. Naast het onderhouden van contacten met de cliënten vanuit de ambulante tak is er ook contact onderhouden met de mensen waarmee een verbinding was bij de zorgprojecten van Kettingreactie en Presentus.

De ambulante tak van Surplus is niet alleen gegroeid wat cliënten betreft. Ook is er een nieuwe samenwerking aangegaan. De ambulant begeleiders zijn ingezet bij Avanti Wilskracht in Glanerbrug. Net als de inzet binnen onze eigen zorgprojecten Kettingreactie en Presentus, zijn zij hier wekelijks aanwezig om deelnemers bij Avanti de ondersteuning te bieden die ze nodig hebben. Samen met cliënten zijn in 2020 hele mooie dingen bereikt. Te veel om allemaal te benoemen, maar te mooi om geen voorbeeld te geven. Een van onze cliënten heeft vanuit het werken met behoud van uitkering nu een vaste aanstelling gekregen. Deze cliënt is door de rechter toegelaten in de WSNP en zal hierdoor na 3 jaar schuldenvrij zijn.

Voor komend jaar is een van de doelen om de ambulante tak van Surplus nog meer en beter op de kaart te zetten. Zo hopen we meer cliënten te krijgen en daarmee een groter aantal mensen de ondersteuning te kunnen bieden die ze nodig hebben. Cliënten, gemeente en andere zorginstellingen zullen in 2021 meer gaan zien van Surplus Ambulant.

Algemene afsluiting met vooruitblik op komend jaar

Voor 2021 hebben Presentus, Kettingreactie, UURwerk en Ambulant aan de hand van het kwaliteitskompas in kaart gebracht wat al goed gaat, waar verbeterd kan worden en wat de doelen zijn voor komend jaar. Presentus gaat komend jaar onder andere kijken naar het moderniseren van hun activiteiten aanbod. Ze gaan daarvoor inventariseren waar de interesses van de deelnemers liggen en welke activiteiten ingezet kunnen worden voor de volledige doelgroep. Hierbij wordt

rekening gehouden met een lage instap en een hoge uitstroom. Bij Kettingreactie is komend jaar één van de speerpunten het veranderen en ontwikkelen van de locatie om zo de dagbesteding nog gevarieerder en professioneler te maken. Zo wordt de schuur geoptimaliseerd en wordt er een passende, veilige en prikkelarme werkplek gerealiseerd met een lage instap voor horecadeelnemers. Het zoeken naar passende doorstroommogelijkheden en daarvoor het inventariseren van de behoeftes van deelnemers en het zoeken naar passende samenwerkingspartners zijn twee punten waar UURwerk in 2021 aan gaat werken. Bij Ambulant zal de nadruk liggen op het verhogen van de zichtbaarheid naar buiten toe. In 2020 is voor 't Vloedbelt een subsidie toegekend 'statushouders in beweging'. Deze is door Covid-19 nog niet uitgevoerd en zal in 2021 plaats gaan vinden.

Kettingreactie	2 deelnemers zijn doorgestroomd naar een betaalde baan en 1 naar bemiddeling richting betaalde arbeid	"Sharon, ik wil gewoon ergens bij horen, meer vraag ik niet." - deelnemer
't Vloedbelt	Deelnemers komen bij ons om te werken, in plaats van voor dagbesteding: dat maakt 't Vloedbelt zo waardevol.	Ongeveer 50 m2 brandhout gehakt en verkocht.
UURwerk	We hebben 78 tuinen opgeknapt, 12 keer geholpen bij een verhuizing, 4 dagen per week wijken mooi gehouden en 23 overige klussen gedaan.	De klussen geven onze deelnemers een goed gevoel en het gevoel dat ze er maatschappelijk toe doen.
Presentus	5 nieuwsbrieven verstuurd naar deelnemers	2 van de 4 vrijwilligers hebben een betaalde baan gevonden
Ambulant	Cliënt x had geen woning of uitkering. Nu heeft deze een eigen kamer en een uitkering: een stevige basis voor verdere stappen	35 mensen hebben ambulante begeleiding gehad vanuit Surplus.

Werk

In 2020 waren er twee projecten bij Surplus met betrekking tot werk, namelijk participatiebanen en Startpunt Almelo.

Verandering bij de participatiebanen

In 2020 heeft de gemeente Enschede in het kader van Participatiebanen 30 trajecten ingekocht bij Surplus. De primaire doelstelling van deze trajecten is dat mensen leren werken. Dit houdt in dat ze de basale werknemersvaardigheden aanleren en arbeidsritme opbouwen. Afhankelijk van de persoonlijke situatie en in overleg met de verwijzer worden afspraken gemaakt over de werkervaringsplaats en het aantal te werken uren.

De mensen die worden aangemeld voor een participatietraject hebben veelal problemen op meerdere leefgebieden, waardoor andere trajecten richting werk niet haalbaar bleken. Soms is er ook sprake van een verminderde motivatie. Een traject duurt een half jaar. In de praktijk bleek vaak dat dit onvoldoende tijd was. Voordat we iemand goed en wel kenden, was het traject afgelopen. Ook ging er regelmatig tijd verloren aan het oplossen van problemen of kwamen mensen gewoonweg niet opdagen.

De laatste jaren leek de problematiek bij de mensen die werden aangemeld erger te worden en de tijd die we ervoor kregen minder. Hierdoor is er een scheefgroei ontstaan in wat we wilden en wat we konden aanbieden. Deze scheefgroei resulteerde in minder aanmeldingen vanuit de gemeente en ontevredenheid over het geleverde resultaat.

Om deze scheefgroei recht te zetten, is gekeken hoe we participatie beter en passender in kunnen zetten. Er is besloten dat de aanpak persoonlijker moet zijn en we meer zicht willen hebben op de persoon en diens (on)mogelijkheden. Dit hebben we gedaan door de mensen zoveel mogelijk direct te plaatsen op één van onze eigen werkplekken: De Forelderij (werken in het groen), computerproject Presentus en Stage 53 (naaiatelier). Op deze manier kon men na een intake direct worden geplaatst met duidelijke professionele begeleiding en korte lijntjes.

We hebben dit plan gepresenteerd aan de werkcoaches van de gemeente Enschede, zodat we duidelijk konden maken voor wie deze plekken geschikt zijn en wat ze van ons kunnen en mogen verwachten. Naar aanleiding hiervan hebben we meerdere aanmeldingen ontvangen die over het algemeen ook zeer succesvol zijn verlopen.

De mensen gaven aan tevreden te zijn over de persoonlijke benadering, dat er naar hen geluisterd werd en dat we rekening konden houden met eventuele problemen/beperkingen.

Het viel op dat er in het begin van het traject relatief veel tijd moet worden gestoken in het motiveren van mensen en ze ervan te overtuigen dat een participatietraject geen straf is maar een kans. Als dit motiveren eenmaal gelukt was, volgde er veelal een mooi traject met van alle kanten (aangemelde, verwijzer en Surplus) positieve geluiden.

Het waren natuurlijk niet allemaal succesvolle trajecten, soms moesten we ook tot de conclusie komen dat iemand niet te motiveren is. Dit alles in goed overleg met de contactpersoon van de gemeente Enschede met wie ook de lijntje kort waren om snel te kunnen schakelen.

De nieuwe stijl van participatie is dus goed bevallen, maar helaas was door de gemeente Enschede daarvoor al besloten om niet door te gaan met de participatiebanen bij Surplus.

Startpunt Almelo maakt gestage vorderingen

Vanuit onze werklocatie in het centrum van Almelo werken we aan het vergroten van de kansen op de arbeidsmarkt voor kwetsbare jongeren tot 27 jaar, kwetsbare 55+'ers en statushouders door middel van leer-werktrajecten. Het gaat om in totaal 40 trajecten die elk zes maanden duren. De uitvoering van het project wordt mede mogelijk gemaakt door bijdragen van de gemeente Almelo en de Provincie Overijssel. Officieel zou dit project afgerond worden op 31 maart 2021; omdat er vanwege de Covid-19 crisis minder nieuwe deelnemers instroomden dan gepland, is de uitvoeringsperiode verlengd tot 30 april 2022.

Bij de gemeente Almelo ging men in de loop van 2020 over op een meer wijkgerichte aanpak; voor ons als Surplus biedt dit extra kansen om van dit project een succes te maken. In het begin was het even lastig om in de nieuwe setting snel tot resultaat te komen (zeker ook in combinatie met Covid-19), maar we zien de toekomst met vertrouwen tegemoet; de geplande 40 deelnemers gaan er vast en zeker komen.

De insteek van het project is om mensen door middel van het opdoen van werkervaring door te laten stromen naar werk en/of school. Wat opvalt is dat een deel van de deelnemers die worden aangemeld behept is met dusdanig grote belemmeringen (bijvoorbeeld op het gebied van financiën, gezondheid en sociaal netwerk) dat direct starten met werkervaring opdoen bij een werkgever niet altijd haalbaar is. Er moet in dat geval ook gewerkt aan het wegnemen van die belemmeringen. Deze doelgroep is weliswaar goed passend voor Stichting Surplus, maar niet altijd passend binnen het project Startpunt, omdat de afstand tot arbeidsmarkt gewoonweg (nog) te groot is; in die gevallen wordt richting de gemeente Almelo gecommuniceerd dat andere vormen van activering (bijvoorbeeld dagbesteding) in dergelijke situaties zinvol kunnen zijn.

Participatiebanen

48 mensen in traject

“Mooi daj noar mie luusterd, want ik wil best wa wat doan, maar wet niet wat. En wie wol zo’n kearl as mie noe hem’n dan?”
- Participant

Startpunt Almelo

In 2020 zaten er 9 mensen in traject bij Startpunt Almelo

Door realistische gesprekken over de toekomst en mogelijkheden tot werk, zijn meerdere jongere deelnemers een opleiding gestart.

Wonen

Een bewoner is doorgestroomd naar een passende woning.

3 bewoners hebben dagbesteding gedaan via UURwerk, 1 extern en 1 had parttime betaald werk.

Aan de Usselerrietweg wonen tien mannen die overdag begeleid worden door woonbegeleiders. De begeleiding besteedt aandacht aan verschillende leefgebieden en er wordt gewerkt volgens de methodiek schijf van Herstel. In de avond en nacht is beveiliging aanwezig. In 2020 zijn de Paradijsvogelwoningen geaccrediteerd voor het keurmerk Beschermd Wonen.

Veranderingen door COVID-19 en de lockdowns

De coronamaatregelen en lockdowns hebben effect gehad op de gang van zaken bij de Paradijsvogelwoningen. Gesprekken met bewoners zijn zoveel mogelijk buiten gevoerd, veelal wandelend. Bewoners eten in hun eigen huis en niet meer gezamenlijk. De maaltijden worden op werkdagen verzorgd door de Brasserie Forelderij. Casuïstiekbesprekingen, vergaderingen en integrale netwerkoverleggen vonden online plaats.

Om te werken aan de mogelijkheden en behoeften om meer structuur in de dagen te brengen, wordt er door de woonbegeleiders samen met de bewoners gezocht naar een passende daginvulling. Ook hier leverde corona beperkingen op, onder andere door sluitingen van dagbesteding locaties en sportscholen. Voorbeelden van wat wel haalbaar was: conditie opbouwen door samen te wandelen, stimuleren om het huis op te ruimen, gezonder te eten, tuinieren, creatieve activiteiten.

Twee collega's van andere Surplus projecten hebben een periode wekelijks een dienst meegedraaid om zo goed ingewerkt te zijn. Zo is er een flexpool gecreëerd om bij calamiteiten en een hoog ziekteverzuim te kunnen gebruiken.

Doorstroom

In de zomer hebben we afscheid moeten nemen van een bewoner. Nadat diverse interventies ingezet waren zonder het gewenste effect, is, in overleg met verschillende samenwerkingspartners, besloten om de begeleiding te stoppen. Nadat het huisje opgeknapt was, is er een nieuwe bewoner ingetrokken.

WLZ

Tot 2021 indiceert het CIMOT de toegang tot Beschermd Wonen. Dit verandert per 2021. Mensen die hun leven lang intensieve geestelijke gezondheidszorg (ggz) nodig hebben, kunnen vanaf 1 januari 2021 toegang krijgen tot de Wet Langdurige Zorg (WLZ). Dit geldt voor de bewoners van de PVW en daarom is in 2020 voor alle bewoners een WLZ-aanvraag gedaan. Op dit moment hebben 5 bewoners toegang tot de WLZ, is 1 bewoner afgewezen en lopen van de overige 4 bewoners de aanvragen nog.

Professionalisering van het team

Het team bestaat uit vijf woonbegeleiders en een woonbegeleider in opleiding. Het team heeft een teamcoach voor 6 uur per week.

Door het vertrek van een woonbegeleider halverwege 2020 is een nieuwe woonbegeleider geworven en gevonden. Naast de implementatie van de methodiek is er in 2019 aandacht besteed aan verdere professionalisering van het team. Dit is gebeurd door middel van individuele coaching van woonbegeleiders (naar behoefte) en casuïstiekbesprekingen.

Sociale ondernemingen

“De sfeer hier is gemoedelijk.
Het is fijn hier te komen en
samen aan het werk te gaan.”
– Deelnemer Stage53

Zowel de deelnemers als de bezoekers
zijn blij met het nieuwe concept voor
vissen en de herinrichting die volgend
jaar plaats gaat vinden. Win - win dus!

Door de verschillende lockdowns en andere maatregelen vielen voor de sociale ondernemingen klussen weg en moesten onderdelen tijdelijk worden gesloten. Hierdoor vielen de resultaten over 2020 voor alle sociale ondernemingen helaas tegen. Aan de positieve kant zorgde dit ook voor veel creativiteit.

Opwaartse lijn bij Stage53, niet break-even

Voor 2020 lag de focus voor Stage53 op het break-even draaien. In het ondernemingsplan van Surplus is dit als doel gesteld. Tot 1-4-2021 heeft Stage53 de kans om zich te bewijzen. Anders zal er afscheid worden genomen van dit onderdeel van Surplus.

De gemotiveerde medewerkers zijn druk aan de slag gegaan met het ontwikkelen van nieuwe ideeën en het binnenhalen van opdrachten. Zo zijn er naast de normale verkoop, gilets gemaakt voor het crematorium en is voor de winter een lijn mutsen gemaakt. Daarnaast zijn er voor twee carnavalsverenigingen gilets en slipjassen gemaakt.

Door de lockdowns heeft Stage53 enige tijd moeten sluiten. Dit heeft geleid tot een verlies aan inkomsten. De vraag naar mondkapjes werd door de invoering van de coronamaatregelen hoog. Om deze reden is meteen begonnen met het produceren van deze mondkapjes in diverse maten en kleuren. Vanwege deze productie, mocht Stage53 als productielocatie vrij snel weer open. De winkelruimte bleef wel gesloten.

Alle nieuwe producten en opdrachten zorgden voor een opwaartse lijn in de cijfers van Stage53. Helaas was deze niet voldoende om break-even te draaien.

Nieuwe concepten en activiteiten bij de Forelderij

De Forelderij begon 2020 goed. Er is een nieuwe kok aangenomen en tot de eerste lockdown heeft de Brasserie goed gedraaid. Tijdens de lockdown is de tijd besteed aan het opknappen van de locatie: tafels zijn geschuurd en gelakt, kozijnen zijn geverfd, het terras is helemaal afgespoten en schoongemaakt en er zijn parasols en picknicktafels bijgeplaatst. Verder is er gekookt voor de Paradijsvogelwoningen. Omdat alle projecten dicht zaten, werd gezocht naar een manier om contact te houden met de deelnemers. Een van die ideeën was om maaltijden te gaan bereiden die dan vervolgens door de begeleiders bij de deelnemers bezorgd zouden worden. Zo hebben de deelnemers een gezonde maaltijd en even een contactmomentje met hun begeleider. De Forelderij is deze maaltijden gaan bereiden.

Na enige tijd mocht er weer buiten gesport worden. Dit betekende dat de visvijvers weer opengingen. Op dat moment is besloten over te gaan naar een nieuw concept voor het vissen: catch & pay. Men betaalt niet voor de tijd aan de vijver, maar voor de gevangen vissen. Vissen mogen niet meer teruggezet worden in de vijver. Door dit nieuwe concept zit alle voorraad vis in de vijver en is er geen opslag meer nodig. Dit past beter bij de doelgroep die de Forelderij wil aantrekken, gezinnen met kinderen, en het verlaagt de kosten doordat er minder vissterfte is. De meeste gasten zijn erg enthousiast over dit nieuwe concept.

Op 1 juni mocht de horeca weer open. Het terras zat meteen weer vol en zowel de horeca als het vissen hebben goed gedraaid. Ook waren er weer volop feesten; bruiloften, bedrijfsfeesten,

verjaardagen, alles kwam voorbij. Helaas was dit van korte duur, omdat op 12 oktober de tweede lockdown begon. Tijdens deze lockdown hebben we een nieuwe activiteit ontwikkeld: het wekken van soepen. Dit zorgde voor werkzaamheden voor de deelnemers in de horeca en het genereerde wat inkomsten.

Eind 2020 is afscheid genomen van de nieuwe kok. Helaas bleek deze door gebrek aan ervaring niet zo zelfstandig te kunnen functioneren als nodig in deze functie.

De periode voor de lockdown en tussen de lockdowns hebben aangetoond dat de Forelderij goed draait. Verwachting is dan ook dat zodra de lockdown is opgeheven, de Forelderij weer druk bezocht zal worden met de daarbij behorende positieve resultaten.

SOM+ verhuist naar het hoofdkantoor

Bij SOM+ waren in 2020 vier medewerkers en vier vrijwilligers werkzaam. Door alle coronamaatregelen kon SOM+ minder werkzaamheden verrichten dan in andere jaren. Sommige opdrachten bleven uit en anderen werden uitgesteld. Dit zorgde ervoor dat de inkomsten in 2020 tegenvielen. Eind 2020 werd de financiële situatie zo nijpend, dat is besloten om afscheid te nemen van de fysieke locatie in Glanerbrug. Het hoofdkantoor aan de Lasondersingel zal voortaan de nieuwe uitvalsbasis zijn voor de medewerkers van SOM+.

Ontwikkeling en innovatie

In 2020 heeft Surplus verschillende nieuwe ontwikkelingen in gang gezet. Hierbij is een beroep gedaan op diverse fondsen- en subsidieverstrekkingen. De ontwikkelingen zijn gaande op het gebied van personeel, zorg, werk, wonen en sociale ondernemingen.

Personeel

Ontwikkeling van het personeel

Het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid heeft vanuit de regeling SLIM: subsidieregeling leren en ontwikkelen in het mkb, eind 2020 projectsubsidie beschikbaar gesteld. Met een nog te ontwikkelen aanpak willen we dat de medewerkers van Surplus meer groeikansen krijgen. In de periode tot 30 september 2021 wordt:

1. De scholingsbehoefte van het personeel inzichtelijk gemaakt;
2. Het personeel een individueel scholings- en ontwikkeladvies gegeven;
3. Een aanpak geïmplementeerd die er blijvend voor zorgt dat de werknemers worden gestimuleerd om tijdens het werk hun kennis, vaardigheden en beroepshouding verder te ontwikkelen.

Zorg

Natuur als medicijn

Surplus heeft van de Provincie Overijssel subsidie gekregen voor de uitvoering van een project getiteld 'Wij gaan voor groen'. Het project wordt betaald uit het potje Subsidie Natuur en samenleving 2.0. Met de uitvoering van dit project willen we laten zien dat werken in de natuur leidt tot een vergroot welzijn bij onze deelnemers. Bij het project gaan we ons bezig houden met het vergroten van de biodiversiteit op de verschillende terreinen van Twence. Een belangrijk onderdeel van het project is het maken van verschillende soorten vogelnestkasten.

Statushouders in beweging

De werklocatie 't Vloedbelt heeft van de Provincie Overijssel subsidie gekregen voor het maken en plaatsen van houten trimtoestellen op het grondgebied van Twence in Zenderen. Surplus verzorgt met het team van 't Vloedbelt al het onderhoud van het terrein en met hulp van onze deelnemers gaan we er nu iets extra's van maken. Samen met Vluchtelingwerk Oost Nederland en Stichting Vluchtelingenwerk Almelo gaan we statushouders uitnodigen voor het deelnemen aan wekelijkse bewegingssessies.

Mechanisatie

Surplus heeft van het Pure Energie Fonds subsidie gekregen voor de aanschaf van een bladblazer, een kettingzaag en een bosmaaier. Met de aanschaf van deze materialen wordt het voor UURwerk mogelijk om meer (soorten) klussen aan te nemen. Daarbij komt dat het werk zelf voor onze deelnemers aangenamer wordt.

Werk

Vergroten van de kansen op de arbeidsmarkt bij migranten

Surplus heeft van de Europese Unie subsidie gekregen voor de uitvoering van een nieuw Erasmus+ project getiteld An Integrated Method to Support Migrants. Met partners uit Italië (2), Roemenië en Litouwen wordt in drie jaar tijd een aanpak ontwikkeld om bij statushouders de digitale vaardigheden in kaart te brengen en te verbeteren.

Wonen

Schijf van herstel

In 2020 is er volop doorontwikkeld bij de Schijf van Herstel. In dit tweede uitvoeringsjaar van het door ZonMw gesubsidieerde project, hebben Nienke Slot en Sander Scholten de projectleiding op

zich genomen. De methodiek is verder verfijnd en de samenwerking met de partners Stadsbank Oost Nederland, Mediant Gezondheidszorg, Gemeente Enschede en woningbouwvereniging is verder uitgebouwd. Medio 2021 zal het project worden afgerond. Tegen die tijd zal onze nieuwe ontwikkelde aanpak organisatie breed zijn geïmplementeerd.

Leergang Praktijkonderzoek

Nienke Slot heeft gedurende een jaar, een dag in de week kunnen werken aan het maken van een evaluatieplan om de waarde van de Schijf van Herstel voor onze deelnemers inzichtelijk te maken. Haar extra gewerkte uren zijn vergoed vanuit een special subsidieregeling bij ZonMw. In de loop van 2021 zal deze meetmethode worden ingevoerd, te beginnen bij de deelnemers van het project Schijf van herstel. Het is onze ambitie om van Surplus het resultaat van onze aanpak te gaan meten.

Sociale ondernemingen

Herinrichting Brasserie Forelderij.

In het voorjaar van 2020 werd het plan opgevat om de Horeca-afdeling van de Forelderij een 'boost' te geven door een grootschalige herinrichting van het terrein en ook door het aangaan van een nauwe samenwerking met de bewoners het Buurtschap Usselo en die van de wijken Helmerhoek en Wesselerbrink. In het najaar werden onze projectplannen gedeeld met Stichting DOEN, het Kansfonds en het Oranje Fonds. Alle drie partijen zegden intussen een financiële bijdrage toe. In het voorjaar van 2021 zal de herinrichting van start gaan.

Organisatie

Personeel

Per 31 december 2020 zijn bij Stichting Surplus in totaal negenendertig medewerkers werkzaam. Eind 2019 waren dat er drieënveertig. Onder Stichting Surplus vallen Surplus Holding BV en Surplus Projecten BV. Zevenentwintig van deze medewerkers zijn werkzaam binnen Surplus Holding BV. Er is een nieuwe medewerker aangenomen in de functie van Woonbegeleider Paradijsvogelwoningen. Twaalf medewerkers waren werkzaam binnen Surplus Projecten BV. Eind 2019 waren er veertien medewerkers in dienst.

Surplus Holding BV	27
Surplus Projecten BV	12
Medewerkers voormalige ID - regeling	3
Medewerkers uitgestroomd AOW - leeftijd	2
Medewerkers met WSW - indicatie	3
Medewerkers oud 'Maatwerkconvenant'	0
Medewerkers in dienst na AOW - leeftijd	0
Medewerkers 0-urencontract	0
Medewerkers BBL	1
Stage 53	3
Totaal aantal medewerkers in dienst op 31-12-2020	39

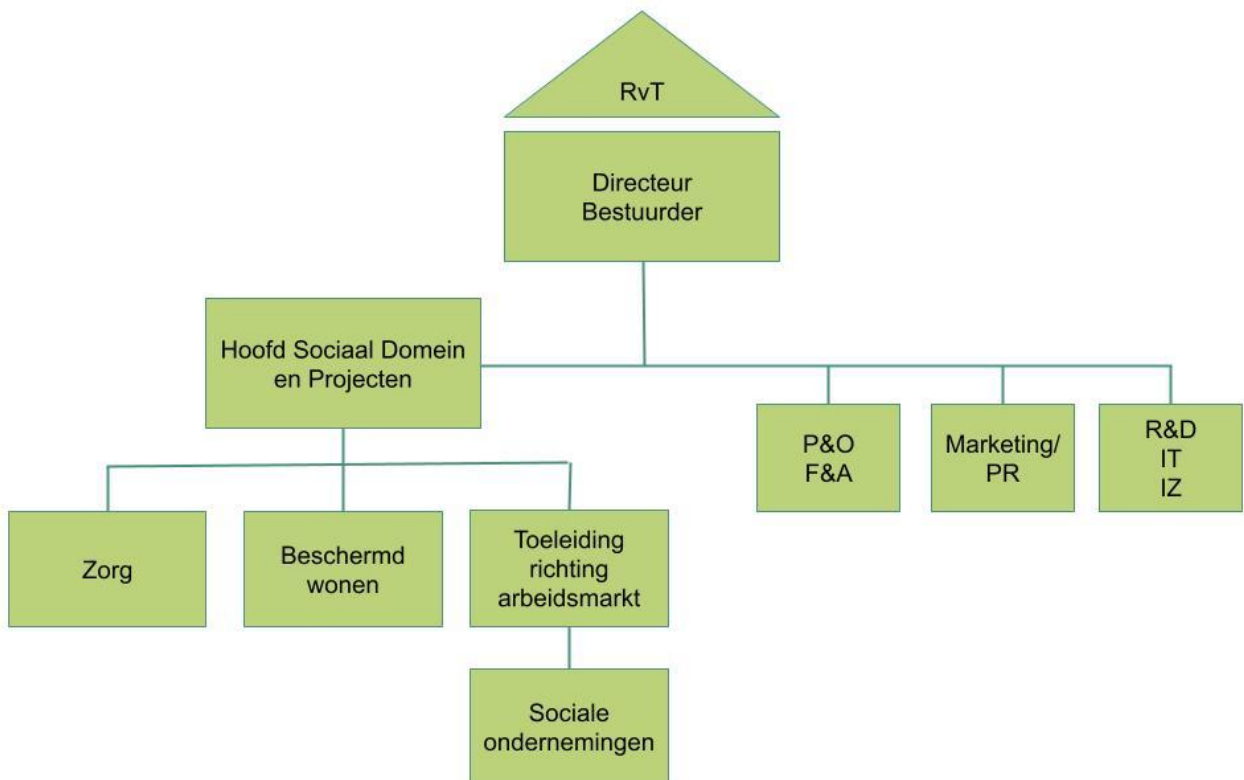
Ziekteverzuim

	2019 holding	2019 projecten	2020 holding	2020 projecten
Kort 1-7 dagen	0 %	0 %	0,16 %	0 %
Middellang 9-42 dagen	0,06 %	0,17 %	0 %	0 %
Lang 43 – 91 dagen	6,81 %	19,6 %	1,02 %	5,07 %
Heel lang > 92 dagen	0,03 %	0 %	6,29 %	9,1 %

Toelichting ziekteverzuim 2020

Binnen Surplus Holding waren drie medewerkers langdurig ziek. Twee medewerkers zijn uitgevallen wegens psychische klachten. Voornoemde klachten waren deels werk gerelateerd. Een van deze twee medewerkers heeft in mei volledig het eigen werk hervat. Een medewerker is uitgevallen wegens fysieke klachten. De klachten waren niet werk gerelateerd. Medewerker heeft in oktober volledig het eigen werk hervat. Binnen Surplus Projecten is een medewerker langdurig uitgevallen wegens fysieke klachten. Voorgenoemde klachten zijn niet werk gerelateerd.

Organogram

Raad van Toezicht

Op de Stichting Surplus wordt toegezien door een Raad van Toezicht.

In 2020 bestond de RvT uit drie leden t.w.:

- Dhr. A. Fransen (voorzitter)
- Dhr. H. Nieuwenhuis
- Dhr. M van Es

De Raad van Toezicht komt periodiek bij elkaar en ziet toe op het gevoerde beleid van de directeur bestuurder. Daar waar nodig voorziet de RvT de directeur bestuurder van raad in het te voeren beleid. De RvT stelt de jaarrekening vast en geeft goedkeuring aan de begroting. De jaarrekening wordt voorzien van een verklaring van de accountant. De RvT Surplus is een onafhankelijk orgaan en handelt volgens de governance code Zorg waarbij de 7 principes voor goed bestuur en toezicht worden gehanteerd.

<i>Naam</i>	Albert Fransen
<i>Geslacht</i>	M
<i>Begin lopende zittingstermijn</i>	01-04-2019
<i>Einde lopende zittingstermijn</i>	01-04-2022 (voorzitter 3 zittingsjaren)
<i>Verlenging:</i>	01-04-2025
<i>Hoeveelste zittingstermijn</i>	Tweede
<i>Hoofdfunctie</i>	Gepensioneerd
<i>Nevenfuncties</i>	Voorzitter Raad van Toezicht Zorgboerderij Viermarken; Lid van de Commissie van Beheer over het GJ van Heekpark Voorzitter bestuur Vrienden van Interakt Contour Coördinator van de kostersgroep van de Oecumenische Geloofsgemeenschap Helmerhoek.
<i>Functie in de RvT</i>	Voorzitter

De heer A. Fransen

Albert Fransen heeft 41 jaar voor de gemeente Enschede gewerkt. In januari 1975 is hij begonnen als beslissingsambtenaar bij de Sociale Dienst. Daarna werd hij beleidsambtenaar Sport, Jeugdzaken en Recreatie ter Secretarie. In 1985 werd hij Hoofd Sport en Recreatie. Andere leidinggevende functies daaropvolgend waren: Hoofd Welzijn, Hoofd Zorg, Hoofd Jeugd en Onderwijs en Manager Subsidies en Contracten. In 2005 volgde de functie van stadsdeelmanager. De loopbaan is afgesloten als Hoofd Werk van juli 2012 tot april 2016.

Sinds zijn pensionering op 1 april 2016 heeft hij naast die bij Surplus vier andere vrijwilligersbanen, namelijk: Voorzitter Raad van Toezicht Zorgboerderij Viermarken, lid van de Commissie van Beheer over het GJ van Heekpark, voorzitter bestuur Vrienden van InteraktContour en coördinator van de kostersgroep van de Oecumenische Geloofsgemeenschap Helmerhoek. Eerdere vrijwilligersbanen waren o.a. vicevoorzitter Raad van Toezicht InteraktContour, lid Werkgroep Noord Ierse Kinderen van Pax Christi en bestuurslid van de woonboerderij 't Helmgras. Kernwoorden voor Albert zijn: verbinder, diplomaat, mensen-mens, sociaal, netwerker, betrokken en sociaal.

<i>Naam</i>	Henk Nieuwenhuis
<i>Geslacht</i>	M
<i>Begin lopende zittingstermijn</i>	01-04-2016
<i>Einde lopende zittingstermijn</i>	01-04-2020
<i>Verlenging:</i>	01-04-2024
<i>Hoeveelste zittingstermijn</i>	Tweede
<i>Hoofdfunctie</i>	De Nederlandse Bank, Divisie Toezicht verzekeraars.
<i>Nevenfuncties</i>	
<i>Functie in de RvT</i>	Lid

De heer H. Nieuwenhuis

Henk Nieuwenhuis is zijn leven lang al werkzaam in de publieke sector: eerst bij Gemeentelijke Sociale Diensten (Hengelo (O) en Amsterdam), vervolgens bij de Ziekenfondsraad en in deze eeuw bij de Pensioen- en Verzekeringkamer die inmiddels is opgegaan in De Nederlandsche Bank. Daar is hij nu werkzaam bij de Divisie Toezicht verzekeraars.

Henk heeft een juridische achtergrond en heeft in 2007 ook de master-opleiding Verzekeringkunde afgerond. Henk is een fervent sportliefhebber en actief geweest in de tafeltennisport, zowel als speler als trainer. Kernwoorden voor Henk zijn zorgvuldig, bescheiden, meedenkend, sociaal, loyaal, mensen-mens, no nonsens en betrokken.

<i>Naam</i>	Martin van Es
<i>Geslacht</i>	M
<i>Begin lopende zittingstermijn</i>	01-10-2016
<i>Einde lopende zittingstermijn</i>	01-10-2020
<i>Verlenging:</i>	01-10-2024
<i>Hoeveelste zittingstermijn</i>	Tweede
<i>Hoofdfunctie</i>	Strategisch consultant voor internationale bedrijven. Mede-eigenaar evenementenbedrijf Mooi Weer op Terschelling.
<i>Nevenfuncties</i>	Op vrijwillige basis is hij fundraiser geweest voor Kids Rights en Cruijff Foundation
<i>Functie in de RvT</i>	Lid

De heer M. van Es

Martin van Es is als ondernemer werkzaam geweest in de verpakkingsbranche. Hij was mede-eigenaar van Gelpa verpakkingsgroep. Na de verkoop van Gelpa aan Bunzl plc werd hij voor laatstgenoemde managing director Benelux. Later is Martin een aantal jaren CEO geweest van Pacombi Group.

Martin heeft bestuursfuncties bekleed in diverse internationale samenwerkingsverbanden van groothandelaren. Martin is nu strategisch consultant voor een aantal internationale bedrijven en heeft samen met zijn zoon het evenementenbedrijf MooiWeer op Terschelling. Hij is nu een boek aan het schrijven waarvan de verwachting is dat dit een best seller zal gaan worden. Op vrijwillige basis is hij fundraiser geweest voor Kids Rights en Cruijff Foundation. Kernwoorden voor Martin zijn: ondernemend, mensen-mens, sociaal, doortastend, no nonsens, ontwikkelaar, inspirator en betrouwbaar.

Verslag van de Raad van Toezicht 2020

Naast het goedkeuren van de begroting 2021 en het vaststellen van de jaarrekening 2019, waarvoor de Raad van Toezicht (RvT) de directeur/bestuurder decharge heeft verleend, heeft de Raad van Toezicht zich in het jaar 2020 zich onder meer beziggehouden met het monitoren van de algehele financiële en inhoudelijke ontwikkelingen binnen de stichting Surplus. Verder is er samen met de directeur /bestuurder gewerkt aan de doorontwikkeling van de missie en visie voor een toekomstbestendig Surplus. Dit heeft geresulteerd in een ondernemingsplan 2021-2023 waarin duidelijke afspraken zijn gemaakt waar Stichting Surplus haar focus gaat leggen in deze periode. In dit document zijn tevens keuzes vastgelegd voor een reorganisatie van de organisatie. Onderdeel van deze focus is het afscheid nemen van verlieslijdende bedrijfsonderdelen, zodat er een solide en zekere (financiële) basis ontstaat voor de toekomst. De RvT heeft de D/B het doel meegegeven om in het jaar 2025 voldoende weerstandsvermogen op te bouwen zodat er een gezonde financiële basis is. Hieromtrent zijn met de gemeente Enschede gesprekken gevoerd om in de aanvragen een post op te nemen voor risico's en innovatie.

De RvT heeft waardering uitgesproken dat de Stichting Surplus haar WLZ-gunning heeft verkregen waardoor in het focusveld 'wonen' mogelijkheden ontstaan om ontwikkelingen te kunnen uitbreiden. In het ondernemingsplan is de visie aangescherpt en zijn SMART marketingdoelstellingen geformuleerd.

Ook zijn er conform de Governance Code Zorg functioneringsgesprekken gevoerd over het functioneren van de directeur/bestuurder en de Raad van Toezicht en over de onderlinge samenwerking.

De Raad van Toezicht is in 2020 5 maal bij elkaar gekomen t.w.:

Vrijdag 6 maart (voorafgaand hieraan was een gesprek met de gemeente Enschede)

Woensdag 6 mei

Woensdag 3 juni (jaarrekening en accountsverslag)

Maandag 14 september

Woensdag 4 november

Daarnaast is er door de voorzitter van de RvT en de Directeur/Bestuurder tweemaal bilateraal overleg gevoerd t.w. op 9 juni en 2 augustus.

Namens de Raad van Toezicht,

Mei 2021

Albert Fransen

Voorzitter RvT Stichting Surplus

Financiën

Administratie en Overleg

Een transparante administratie is essentieel voor de verantwoording en de bedrijfsvoering.

Administratie

De financiële administratie wordt in eigen beheer uitgevoerd. Het FA programma Exact verwerkt evenals in voorgaande jaren de financiële gegevens. In 2020 is er een kolommenbegroting opgesteld waarin alle bedrijfsonderdelen zijn ingevoegd. Op basis van omzet is er een verdeelsleutel ontwikkeld welke Surplus breed wordt toegepast voor een evenredige verdeling van de overhead naar de projecten. In de afrekening van de projecten is deze systematiek toegepast.

In 2020 is er het volgsysteem Zilliz (voortgangsrapportage, begeleidingsplannen) als het WMO verantwoordings- en financieringssysteem VECOZO gebruikt en verder ingevoerd in de algemene organisatie.

Deze programma's ondersteunen administratief de trajecten in de voorzieningen, participatietrajecten en de WMO-trajecten.

De salarisadministratie en de personeelsadministratie werd in 2020 naar tevredenheid uitgevoerd door het bedrijf Hendriksen. In 2014 is de keuze gevallen op het accountantsbureau Eshuis registeraccountants voor de controle van de jaarrekening en de deelverklaringen. In de opvolgende jaren is hiermee goede ervaringen opgedaan, zowel inhoudelijk als prijstechnisch, hetgeen ertoe heeft geleid dat de controle ook dit jaar in hun handen is.

Interne Overlegvormen

Binnen de organisatie waren er in 2020 verschillende overlegvormen op verschillende niveaus.

- Raad van Toezicht
- Projectoverleg tussen de verschillende projectmedewerkers gericht op kennisuitwisseling, wederzijds informeren en afstemming
- Werkoverleg binnen de verschillende BV's
- Groot Personeelsoverleg (tweemaal per jaar)
- Dentankoverleggen
- Bilaterale overleggen met direct leidinggevenden
- Gesprekken met werknemers middels het inspiratieschrift

In 2020 is er een model ontwikkeld op basis van een organisch geheel waarbij op onderdelen verschillende mensen de mogelijkheid krijgen om mee te denken in de (Surplus breed) ontwikkelingen: een multidisciplinaire denktank vanuit de organisatie welke ze op verschillende onderdelen op basis van interesse bijeenkomt en advies en raad geeft. Voorwaarde is dat dit deze sessies uitdagend zijn en er in de organisatie toe doen. Daarnaast is met elke medewerker een gesprek gevoerd op basis van het inspiratieschrift. Dit heeft beweging gebracht binnen de organisatie en bij mensen.

ISO 9001 certificering

In het jaar 2020 heeft Stichting Surplus het vervolgtraject doorlopen van de ISO 9001. In vrijwel iedere sector is ISO 9001 een begrip: het is een internationaal erkende norm op het gebied van kwaliteitsmanagement. In Nederland wordt de norm gepubliceerd door [NEN](#) met als volledige titel NEN-EN-ISO 9001. ISO 9001 is een wereldwijd erkende norm met eisen op het gebied van kwaliteitsmanagement en daardoor een maatstaf voor transparantie en betrouwbaarheid van de organisatie. Kwaliteitsmanagement komt terug in alle onderdelen van het proces in de organisatie. Kwaliteitsmanagement zorgt ervoor dat een product of dienst voldoet aan de behoeften, eisen, wensen en specificaties van klanten, maar ook andere belanghebbenden. Denk hierbij bijvoorbeeld ook aan wetgeving. Met ISO 9001 kwaliteitsmanagement wordt continue verbetering van kwaliteit

geborgd, zodat er steeds beter aan de behoeften van opdrachtverstrekkers en deelnemers voldaan kan worden. Wij zijn verheugd dat dit traject ondanks de coronaperikelen wederom met een goed is beoordeeld.

Keurmerk beschermd wonen

Op 28 februari 2020 is het keurmerk beschermd wonen afgegeven voor het bedrijfsonderdeel Paradijsvogelwoningen. Dit keurmerk borgt de gedragscode voor Beschermd Wonen en stelt de bewoner centraal. Hier zijn we het uiteraard geheel mee eens en dit past binnen onze missie en visie.

Samenwerkingsvormen

“Waarom moeilijk doen als het samen kan?” Stichting Surplus is zich hiervan terdege bewust. Ook in 2020 hebben wij veelvuldig, in sommige gevallen online, de samenwerking opgezocht met organisaties die passen binnen onze vernieuwde missie en visie. Kennisuitwisseling, elkaar waar nodig ondersteunen, ontwikkeling en wederzijds het aanbieden van een betere dienstverlening voor onze doelgroep zijn enkele kernbegrippen voor ons in het samenwerken. In 2020 hebben we onder andere samengewerkt met (in de wetenschap dat indien je dit gaat benoemen je ervan uit kunt gaan dat je enkele vergeet...):

- Gemeente Enschede
- Gemeente Almelo
- Gemeente Oldenzaal
- Gemeente Dinkelland
- Gemeente Haaksbergen
- Provincie Overijssel
- Ministerie SOZAWE/Erasmus
- Mediant
- Twentse Alliantie
- Alifa
- Tactus
- Leger des Heils
- RIBW
- Humanitas onder Dak
- M Pact
- Power
- Twentse Woningcorporaties
- Enschede Textielstad
- ROC
- Reclassering Nederland
- De ketenpartners MO/BW
- Dagbestedingsorganisaties
- Partners Hands

Kennis = macht

Samenwerken = kracht!

Financiële rapportage 2020

Verlies & Winst geconsolideerd

Opbrengsten

In totaal waren de opbrengsten in 2020 € 2.684.000. Dat is bijna 12% minder dan begroot was en ruim 8% minder dan de opbrengsten in 2019. Per onderdeel zijn de uitkomsten ten opzichte van de begroting als volgt:

Subsidies

Begroot werd € 2.254.000,- en er is €2.118.000,- gerealiseerd. Deze daling van € 136.000,- is gelegen in het feit dat er een aantal onderwerpen zijn geschrapt die in de oorspronkelijke aanvraag voor de Paradijsvogelwoningen waren opgenomen. Daarnaast is er minder subsidie ontvangen voor het project Kettingreactie en zijn er minder opbrengsten uit de subsidie op de voormalig I&D banen.

De subsidies zijn in 2020 met EUR 148.000 (6,5%) gedaald ten opzichte van 2019. Deze stijging wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door daling in de subsidie voor het Erasmus. Voor dit project is in 2020 een bedrag van € 100.000 ontvangen, maar de uitvoering van het project vindt plaats in 2021.

De omzet in 2020 is € 47.000 lager uitgevallen dan in 2019. Ook ten opzichte van de begroting is de omzet zeer fors lager. Dit heeft voornamelijk als oorzaak dat door COVID-19 veel projecten hebben stilgelegd of de activiteiten slechts in beperkte mate konden worden uitgevoerd.

Forelderij

Doordat door de lockdown en de verdere COVID-19-maatregelen de Forelderij niet of beperkt was geopend, zijn de opbrengsten ten opzichte van de begroting (en ook 2019) flink lager. Begroot was € 249.000, terwijl de daadwerkelijke opbrengsten € 174.000 waren. De tegemoetkoming vaste lasten was niet toepasbaar voor de Brasserie omdat de inkomsten van de brasserie relatief laag zijn ten opzichte van de inkomsten binnen Startpunt BV.

Overige baten

De overige baten liggen in lijn met de begroting. (Begroot: 215.000 t.o.v. Werkelijk: 237.000). Onder de overige baten worden de WMO-opbrengsten verantwoord. In 2020 zijn zowel eigen WMO-opbrengsten gegenereerd, als WMO-opbrengsten uit onderaanneming.

Personele kosten

De totale personele kosten in 2020 waren € 1.780.000,-. Dit is € 42.000,- lager dan 2019 en € 245.000 lager dan begroot. De oorzaak hiervan is te vinden in het feit dat door COVID-19 minder overige personeelskosten zijn uitgegeven voor bijvoorbeeld, reis- en verblijfkosten, cursuskosten en consumpties.

Overige kosten

De huisvestingskosten in 2020 (€ 352.000) liggen in lijn met de begroting (€ 334.000). De grootste kostenposten betreffen de beveiligingskosten voor de Paradijsvogelwoningen en de huur van de panden. Deze zijn jaarlijks goed in te schatten.

De afschrijvingskosten (€ 43.000) waren in lijn met de begroting en met 2019.

De kosten voor het wagenpark (€ 73.000) zijn bijna 20% lager dan begroot. Dit heeft voornamelijk te maken met lagere leasekosten als gevolg van minder gereden kilometers en lagere brandstofkosten. Dit alles ligt in lijn met de verminderde activiteiten door COVID-19.

De overige organisatiekosten (€ 299.000) waren € 15.000,- hoger dan begroot en € 195.000,- lager dan in 2019.

De voornaamste reden van de lagere kosten ten opzichte van 2019 is de fors mindere inhuur derden (-€ 87.000). Daarnaast zijn ook de overige organisatiekosten gedaald met € 76.000. Doordat er minder activiteiten zijn geweest als gevolg van COVID-19 is ook het bedrag dat is uitbetaald aan deelnemers op de projecten fors minder dan in 2019. De inkopen voor de Forelderij waren in 2020 € 95.000,- , € 25.000,- lager dan begroot. Dit betekent dat de brutomarge (opbrengsten minus inkopen) van Forelderij in 2020 eindigde op 55%. Hierin zijn geen kosten voor huisvesting en personeel meegenomen. In 2021 is bij de Forelderij gestart met een verbouwing van de locatie en de visvijvers naar een recreatieplas.

Resultaat

Het resultaat in 2020 was € 24.000. Dit is 60% lager dan het begrote resultaat.

Belangrijkste oorzaak van dit lagere resultaat zijn de lagere opbrengsten uit projecten. Het resultaat ligt in lijn met het resultaat uit 2019. Ook de achterblijvende resultaten van het 't Vloedbelt en SOM+ hebben hieraan bijgedragen. Voor Zenderen is gesteld dat dit medio 2021 tenminste break even moet draaien anders zal dit gesaneerd moeten worden of naar andere oplossingen gezocht moeten worden. De SOM+ BV wordt gereorganiseerd in 2021.

In 2018 is stevig ingezet om externe financiering te genereren. Dit heeft geresulteerd in de honorering van een ZonMW subsidie, alsmede het 1000 kansen project in Almelo. Dit laatste project wordt zichtbaar in 2021.

Balans geconsolideerd

De belangrijkste ontwikkelingen in de geconsolideerde balans in 2020 waren:

- Het eigen vermogen blijft positief: € 94.121,- per ultimo 2020.
- De liquide middelen bedragen ultimo 2020 € 208.000,- ten opzichte van € 101.000,- ultimo 2019. De gunstige liquiditeitspositie heeft ook te maken met de vooruit ontvangen subsidie van € 100.000 inzake Erasmus 2.

Samenvatting

2020 was een hectisch jaar. Door COVID-19 was het niet mogelijk om projecten op de normale wijze uit te voeren. Activiteiten zijn in meer of mindere mate beperkt. Desondanks heeft Surplus het jaar financieel positief afgesloten.

Feiten en cijfers

Kettingreactie

	2018	2019	2020
Aantal	117	93	74
Mannen	107	80	64
Vrouwen	10	13	10

Leeftijdsopbouw

	2018	2019	2020
18 - 20	5	1	1
21 - 30	23	15	10
31 - 40	29	20	13
41 - 50	26	28	22
51 - 60	27	24	23
> 61	7	5	5

UURwerk

	2018	2019	2020
Aantal	174	140	203
Mannen	129	114	163
Vrouwen	45	26	40
Totaal gewerkte uren	47.854	44.816	37.056,5

Leeftijdsopbouw

	2018	2019	2020
18 - 20	0	0	0
21 - 30	10	8	13
31 - 40	31	18	32
41 - 50	59	56	76
51 - 60	60	48	68
> 61	14	10	14

Presentus

	2018	2019	2020
Aantal	67	64	51
Mannen	60	53	41
Vrouwen	7	11	10

Leeftijdsopbouw

	2018	2019	2020
18 - 20	3	3	0
21 - 30	15	11	10
31 - 40	15	18	13
41 - 50	17	13	8
51 - 60	10	12	15
> 61	7	7	5

't Vloedbelt

	2018	2019	2020
Aantal	22	23	18
Mannen	21	22	18
Vrouwen	1	1	0

Leeftijdsopbouw

	2018	2019	2020
18 - 20	0	2	0
21 - 30	2	3	3
31 - 40	7	6	5
41 - 50	2	6	3
51 - 60	9	5	7
> 61	2	2	0

Paradijsvogelwoningen

	2018	2019	2020
Aantal	7	10	11
Mannen	7	10	11
Vrouwen	0	0	0
Uitgestroomd	0	0	1

Leeftijdsopbouw	2018	2019	2020
<30	0	0	1
31 - 40	0	1	2
41 - 50	4	6	4
51 - 60	2	2	3
>61	1	1	1